

# Ylías — Ýedinji San

## *Ilkinji we Ahyrky*

Jeff Pippenger

2023-10-07

Biz 1863-nji ýyly 1844-nji ýylyň beýik lapykeçliginde başlanan synaglaryň bir toplumyndaky in soňky synag nokady hökmünde kesgitleýäris. Biziň ilkinji mantyklaýyn delilimiz, hut şol ýylda Ýedinji gün adventistleri ybadathanasy Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň hökümetinde kanuny taýdan bellige alnanda Millerçi hereketiň tamamlanandygydyr. Pygamberlik taýdan 1798-nji ýylda başlanan bu hereket 1863-nji ýylda tamamlandy.

Ylham bize Ylham kitabyndan mälim edýär welin, Ylham kitabyň on sekizinji babyndaky güýçli perişde 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda inende, bu waka Ylham kitabyň onunjy babyndaky perişde inen wagty Millerit hereketinde öňünden nusgalanan eken. Milleritleriň hereketi ahyrzamanyň wagtynda, ýagny 1798-nji ýylda, Daniel kitabyň sekizinji we dokuzynjy bablaryndaky Ulaý derýasynyň görgüsi açylanda başlandy. Ýüz kyrk dört münüň hereketi ahyrzamanyň wagtynda, ýagny 1989-njy ýylda, Daniel kitabyň soňky üç babyndaky Hiddekel derýasynyň görgüsi açylanda başlandy.

Iki ahyrzamanyň ikisi-de öz degişli taryhlarynyň hereketindäki adamlardan öňki saýlanan halkyň kem-kemden aýrylmagynyň başlanmagyny bildirdi. Her taryhyň esasy düzgüni aýyk ýagdaýda tassyklananda, her degişli taryhyň perişdesi inip geldi. Habar, hereket we habarçy Rebbimiziň her degişli taryhda öňki saýlanan halkyň günäsini görkezmek üçin ulanan serişdeleri boldy; çünki Mesihniň Öz işi barada öwredişi ýaly, eger-de Ol gelmedik bolsady, taryh boýunça jedelçi ýahudylaryň günäsi bolmazdy. Habarçy, habar we hereket — öňki saýlanan halky öz degişli taryhlarynyň kem-kem açylýan nuruny ret edendikleri üçin jogapkär tutjak höküm serişdeleri boldy; perişde inip gelende bolsa, öňki äht halkyna degişli höküm işiniň başlanandygyny alamatlandyrdy. Hökmüň guraly şol taryhy suratlandyran pygamberleriň Reb tarapyndan özlerine ýetirilen habary iýen pursatynda kesgitlenýär. Olar habary iýenlerinden soň, şol habary boýunlaryna boýun egmeýän, boýny gaty we gozgalaňçy halk hökmünde görkezilen öňki saýlanan halka äkidýärler; olar eşitmezler we öwrülmezler. Perişde inip gelip, habar iýlenden soň, gozgalaňçy halkyň üstünden höküm başlanýar.

Biz Gadymy Ysraýylyň kazyýet işini, Sanlar kitabynda görkezilişi ýaly, Millerit hereketiniň taryhyna ulanýarys we ahyrsoňunda bu synag işini ýüz kyrk dört münüň hereketine ulanarys. “On” sanynyň simwolizmi onuň ulanylýan böleginiň mazmuny bilen kesgitlenmelidir.

On synagyň yzygiderliligi göwnüçökgünlikden başlanýar: gadymy Ysraýyl üçin Gyzyly deňziň başynda, Milleritler üçin bolsa 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda. Uýam Waýt şol wagtda açylan “serhet daşy” hakykatlaryny, onuň “wagtyň geçip gitmegi” diýip atlandyran zadyndan başlap, görkezýär. Ýewreýler üçin göwnüçökgünlik Fyrownyň goşunyň howpy boldy. Ýewreýleriň Hudaýyň güýjüne bolan imansyzlygy, olaryň duşmanlarynyň goşunyndan gorkusyna beren

jogabynda ýüze çykdy; hut şeýle hem onunjy we iň soňky synagda boldy. Isa ahyry başyndan görkezýär; şonuň üçin wada berlen ýurtdaky on içalyňyň görkezen ägirtlerden bolan gorkusy, Gyzył deňziň başynda olaryň göwnüçökgünligini döreden şol bir gorkudy. Millerit hereketi üçin onunjy we iň soňky synag hem, 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabry ýaly, wagt baradaky pygamberlik bolardy.

Millerçi taryhynyň barha ilerleýän synaglarynda bolan uly lapykeçlik, gadymy Ysraýylyň Müsürden halas edilmegi arkaly aýdyň görnüşde öňden nyşanlanan bir taryhyň başlangyjyny alamatlandyrdy. Gyzył deňizden başlap, on synagdan ybarat bir yzygiderlilik bardy, hem-de soňky synag ilkinji synagy şöhlendirjekdi. Uly lapykeçlikde bolan “wagtyň geçmegi” wagt pygamberligine düşünilmezlikden döredi. Ruhy Ysraýyl üçin synag işiniň iň soňkusy ilkinjisi bilen birmeňzeş boljakdy. 1863-nji ýylda hakykatdaky Ysraýylyň ýolbaşçylary, ýaňy-ýakynda Rimiň gyzlary diýip kesgitlänleriniň Mukaddes Kitaba esaslanýan usulýetine gaýdyp barmagy saýlap aldylar we Mukaddes Kitapdaky iň uzyn wagt pygamberligini ret etdiler, ýa-da aýtsaňyz, oňa düşünmediler. Hakykatdaky hem ruhy Ysraýylda on synagyň soňy başlangyç arkaly görkezildi. Hem-de soňunda, iki ýagdaýda-da pitneçiler ýaňy-ýakynda halas edilen ýerlerine gaýdyp barmak islegini ýüze çykardylar.

Lewileriň ýigrimi altynjy babyndaky ýedi döwri ret etmek bilen, Laodikýa Adventizmi özleriniň öňünden görmedik pygamberlik çykgynsyzlygyny döretdi. Şu güne çenli olar bu çykgynsyzlygy çözüp bilmediler, hernäçe muny etmäge synanyşyp, rowaýatlaryň dürli-dürli tagamlaryny hödürleseler-de. Çykgynsyzlyk, Uýam Waýtyň Adventizmiň binýady we merkezi sütüni diýip görkezýän aýatyndadyr.

Beýlekileriň hemmesinden ileri, Advent imanynyň hem binýady, hem-de merkezi sütüni bolup hyzmat eden Mukaddes Ýazgy şu beýannama idi: «Iki müň üç yüz güne çenli; ondan soň mukaddes ýer tämizlener». [Daniel 8:14.]” Uly göreş, 409.

Adwentizm on dördünji aýat barada köp zat aýdýar, emma olar bu aýat hakynda ilkinji nobatda edilmeli iň ilkinji synlamany hiç haçan ele almaýarlar. Ol synlama şudur: on dördünji aýat “jogapdyr”. Jogap, eger-de ol özüni döreden soragy öz içine almasa, manysyz bolýar. On üçünji aýaty on dördünji aýatdan mantyk taýdanam, grammatik taýdanam, ýa-da paýhasly esasyda-da aýryp bolmaz; çünki on üçünji aýat soragdyr, on dördünji aýat bolsa jogapdyr.

Sorag dogry we adalatly beýan edilende, ol on dördünji aýata Adventizmiň öwredeşinden düýpgöter başgaça many berýär. Bu, on dördünji aýatyň “Advent ynanjynyň binýady we merkezi sütüni” dældigini aňlatmaýar, çünki ol şeýledir. Munuň manysy şudur: Adventizm 1863-nji ýylda ýedi wagty nädogry düşüňip bir gyra goýanda, on dördünji aýatyň hakykatda nämäni aňladýandygyny doly kesgitläp bilmedi. Mukaddes Ýazgylarda ýarym hakykat hakykat däl. Dogry düşünilende, on üçünji aýatyň soragy basgylanyp gelnen mukaddes ýeriň arassalanmagyny alamatlandyran pygamberlige-de, şeýle hem goşunyň basgylanyp gelnendigini alamatlandyran pygamberlige-de ykrar etmegi talap edýär. Iki müň üç yüz ýyllyk pygamberlik “mukaddes ýere”, iki müň baş yüz ýigrimi ýyllyk pygamberlik bolsa “goşuna” degişlidir.

Iki aýatyň arasyndaky gatnaşygy ele almak üçin giňişleýin öwreniş gerek bolýar, muny bolsa men şu makalalarda häzirkî wagtda etmegi maksat edinmeýärin. Bu meseleler ýyllaryň dowamynda gaýta-gaýta ele alnyp gelindi we olary Habakkuk's Tables atly toplumda tapmak bolýar. Men heniz hem Ýlýasyň simwolizmini beýan edýärin we ilki bilen şol hakykatlary tamamlamagy isleýärin.

Wilýam Miller Adventizmiň başlangyjynyň Eliýasy bolupdy we onuň ilkinji açyşy Levililer ýigrimi altynjy bapdaky ýedi wagt hakyndady; şonuň üçin 1863-nji ýylda şol hakykaty ret etmek Eliýanyň habaryny ret etmekdi. Şu ýerde men ahyry başlangyç bilen deňdeleşdirýän Alfa we Omega häsiýetine ýüzlenýärin. Gadymy Ysraýyl üçin in soňky synag ilkinji synagda şekillendirilipdi. Iki synag hem butparaz halklaryň Hudaýdan has güýçlüdigine bolan gorkyny aňladýar. Onuň bilen birmeňzeş prinsipde bolan onunjy synag ilkinji synagdan has-da pitneçi bolupdy, çünki ilkinji synagdaky Hudaýyň ýeňşiniň taryhy pitneçileriň içinde berk ynamy döretmelidi. Olar Gyzyň deňizde eýe bolanlaryndan-da Onuň güýjüniň has köp subutnamalaryna garamazdan, Hudaýy ret edýändiglerini görkezdi. 1863-nji ýyla çenli Millerçi Adventizm eýýäm beýik lapykeçligiň Hudaýyň güýçli işi bolandygyny düşündirýärdi, ýöne muňa garamazdan olar özlerine bir serdar saýlap, Müsüre dolanmagy we Danyýeliň Musanyň “ant” diýip atlandyryýan, Eliýa tarapyndan şekillendirilip görkezilen habaryny ret etmegi karar etdiler.

Ýedi döwrüň wagt pygamberligi hökmünde dogrulygynyň subutnamalaryny beýan etmek üçin wagt sarp etmegiň ýerine, men onuň dogrulygyny başga bir ýol bilen subut etmek üçin käbir ýönekeý mantygy ulanmakçy. Çünki 1798-nji ýylda başlanan hereket üçin 1863-nji ýylyň in soňky synagy, Ýlhamyň on sekizinji babyndaky güýçli perişdäniň hereketi üçin hem in soňky synagy aňladar. Ýlham iki hereket üçin-de in soňky synagyň nämedigini örän açyk beýan etdi.

“Şeýtan... hakykatdan daşlaşdyrmak üçin galp zady yzygiderli öňe sürýär. Şeýtanyň in soňky aldawy, Hudaýyň Ruhunyň şaýatlygyny täsirsiz etmek bolar. ‘Ýlham bolmadyk ýerde halk heläk bolar’ (Süleýmanyň pähimleri 29:18).” Saýlanan habarlary, 1-nji kitap, 48.

Ellen Waýtyň ýazgylaryny alalym-da, onuň Lewiler kitaby ýigrimi altynjy bapdaky ýedi wagty doly goldamandygyny öňe sürmek üçin hiç bir halal ýol ýokdur. Waýt uýa, biz muny ozalky makalalarda görkezşimiz ýaly we «Habakkugyň tablisalary» atly toplumda hem giňden resminamalaşdyrylyşy ýaly, Hudaýyň hem 1843-nji ýylyň, hem-de 1850-nji ýylyň çyzgylaryna ýolbaşçylyk edendigini göni habar berýär. Ol şol iki tablitsanyň Habakkuk kitabyňyň ikinji babynyň berjaý boluşydygyny gönüden-göni öwredýär. Iki çyzgy hem Lewiler kitaby ýigrimi altynjy bapdaky ýedi wagty öz degişli grafiki ýerleşişleriniň merkezi nokady hökmünde görkezýär. Iki çyzgyda-da ýedi wagtyň çyzygynyň merkezinde Mesihe degişli haç, ýagny ýedi wagtyň pygamberlik çyzygynyň merkezi hökmünde görkezilendir.

Onuň Habakkugyň iki tagtasyny goldamagy bilen birlikde, ol 1840-dan 1844-e çenli hödürlenen habary mundan beýläk hem hödürlemegimiz gerekdigini birnäçe gezek ýazga geçirdi; Milliritleriň wagyz eden habaryny nähili öňe sürendiklerini beýan edýän her bir Adwentist taryhçy bolsa, olaryň 1843-nji ýylyň çyzgysyny ulananlygyny görkezýär. Ol diňe bir çyzgylarda görkezilen habarlary goldamak we Hudaýyň halkyna şol taryhda hödürlenen hut şol bir habarlary mundan

beýläk hem hödürlemegi maslahat bermek bilen çäklenmän, eýsem şol habarlaryň Hudaýyň galyndy halkynyň bütin taryhynyň dowamynda hüjüme sezewar ediljekdigi barada duýdurýş berýän birnäçe parçalary hem berýär. Şeýle hüjümler barada duýdurýş bereninde, ol gaýta-gaýta hut şol hakykatlary goramagyň Hudaýyň garawullarynyň işi bolandygyny nygtaýar.

Eger çyzgylar nädogry bolsa, onda olaryň grafiki taýdan beýan edýän habarlary hem nädogrydyr. Eger Millerçileriň 1840-njy ýyldan 1844-nji ýyla çenli wagyz eden habary nädogry bolan bolsa, onda Ellen Waýtyň Millerçi habarynyň binýat bolandygyny gaýtalap görkezmegi hem nädogrydyr. Eger şol habarlary nädogry bolan bolsa, onda onuň hut şol bir hakykatlary mundan beýläk hem hödürlemegi dowam etdirmek baradaky gaýtalanýan buýruklary ýalan geňeşdir. Eger Millerçileriň habary goralmany we şeýtanyň hüjümlerinden aman saklanylmaly binýatlary aňlatmaýan bolsa, onda şol geňeşler hem ýalňyşdyr. Şol taryhyň Ylýas habary bilen baglanyşykly bu meseleleriň ählisiniň ýalňyşdygy diýen netijä gelmek, Ellen Waýtyň galp pygamber bolandygyny aç-açan görkezýär.

Häzirki Adwentizm henizem özleriniň Ylham Seminarlarynda galyndy ybadathananyň Isanyň şaýatlygy bolan Pygamberlik Ruhuna eýe boljakdygyny öwredýär, emma olar ybadathana agzalygyna çekmäge synanyşýan adamlaryna Ellen Waýtyň şol irki düýpli hakykatlar we taryh bilen baglanyşykly goldawyny hem-de duýdurýşlaryny doly ret edýändiglerini elbetde aýtmaýarlar. Aşakdaky bölek size nämäni aňladýar?

“Geljek üçin gorkara zadymyz ýokdur, diňe Rebbiň bizi nähili ýol görkezendigini hem-de geçen taryhymyzda Onuň öwredişini unutsak, şondan gorkmalydyrys.” Life Sketches, 196.

1863-nji ýylda Millerit hereketi öz netijesine ýetdi we hökümet bilen kanuny şahs hökmünde hasaba alyndy; bu hökümet ahyrsoňunda papalyga bir surat döreder, Ellen Waýtyň kesgitlemesine görä bolsa, bu buthananyň döwlet bilen birleşmegidir.

“Birleşen Şatlarda häzir dowam edýän hereketlerde, ýygnagyň edaralaryna we döp-dessurlaryna döwletiň goldawyny üpjün etmek ugrunda protestantlar papistleriň yzyna düşýärler. Mundan hem beter, olar Papalygyň Köne Dünýäde ýitiren agalygyny protestant Amerikada gaýtadan ele almagy üçin gapyny açýarlar.” Beýik Göreş, 573.

Hökümet bilen hukuk taýdan birleşmegiň guramaçylyk zerurlygynyň bir bölegi bolandygy baradaky öňşert esasynda, milletiň ýaşlarynyň Graždançylyk urşy diýlip atlandyrylýan ganly gyrgyna mejbury harby gulluga alnyp barylýan döwründe Milleritleriň hereketi soňlandy. 1863-nji ýylda, hem çap edilen bir makala hem-de täze bir çyzgy arkaly, Ýedinji gün Adventist buthanasy Danieliň Musanyň kasamy diýip atlandyrylan gulçulyk baradaky pygamberligi ret etdi. 1850-nji ýylda Reb Öz halkyna Habakgugyň ikinji tablisýasyny taýýarlamagy we 1843-nji ýylyň tablisasynda Öz elini üstünde tutan ýalňyşlygyny düzetmegi görkezdi. 1850-nji ýylda tabşyrylan çyzgy öz maksadyny doly ýerine ýetirdi, çünki Ellen Waýt özüniň “Hudaýyň çyzgynyň neşir edilmeginde bardygyny” görendigini aýtdy, şol bir wagtda-da 1850-nji ýylyň çyzgysynyň Habakgugyň ikinji babynda görkezilýändigini hem belläp geçdi.

1850-nji ýylyň çyzgysynyň maksady 1843-nji ýylyň çyzgysynyňky bilen birdi. Ol, heläkçilikli dünýä üçünji perişdäniň habaryny hödürlemekde ulanylýan hoşhabarçylyk guraly bolmalydy. 1863-nji ýylda şol habar ret edildi. Gyzyly deňziň ýanynda başlanan synag işine nusga bolan synag işi, Danieliň sekizinji bap, on üçünji aýatdaky basylyp geçilmeli mukaddes ýeri kesgitleýän wagty pygamberligi bilen başlandy we synag işi Danieliň sekizinji bap, on üçünji aýatdaky basylyp geçilmeli goşuny kesgitleýän wagty pygamberligi bilen tamamlandy.

Soň men bir mukaddesiň gepleýändigini eşitdim, gepleýän şol belli mukaddese başga bir mukaddes şeýle diýdi: Gündelik gurbanlyk, harabaçylyga getirýän ýazyk we mukaddes ýeriň-de, goşunyň-da aýak astyna salynmagy baradaky görnüş näçe wagta çenli dowam eder? Ol maňa şeýle diýdi: Iki müň üç ýüz güne çenli; ondan soň mukaddes ýer tämizlener. Daniel 8:13, 14.

1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynda başlanan synag prosesi Alfanyň we Omegananyň möhürini göterýär. Şol synag prosesiniň başlangyjy depelenip basylmaly mukaddes ýeri aňladan wagty pygamberligi boldy. Ol berjaý edilende beýik nur döreden pygamberlikdi. 1863-nji ýylda tamamlanan synag prosesi hem Alfanyň we Omegananyň möhürini göterýär. Şol synag prosesiniň soňy depelenip basylmaly goşuny aňladan wagty pygamberligi boldy. Ol berjaý edilende beýik nur döretmek üçin niýetlenen pygamberlikdi. Ol şol taryhyň Ylýasy tarapyndan hödürlenen wagty pygamberligi bolup, ret edilip bir gyra süýşürilende, beýik garaňkylyk dörettdi.

Ine, höküm şudur: Nur dünýä geldi, ýöne adamlaryň işleri ýaman bolandygy üçin, olar nury däl-de, garaňkylygy söýdüler. Ýuhanna 3:19.

Makalany şu pikir bilen jemlemek isleýäriň; men muny eýýäm belläp geçdim. Hudaý Ellen Waýt arkaly 1843 we 1850-nji ýyllaryň çyzgylaryny makulladymy?

“Men 1843-nji ýylyň çyzgysynyň Rebbiň eli bilen ugrukdyrylandygyny, onuň üýtgedilmeli dældigini gördüm; sanlaryň bolsa Onuň isleýşi ýalydygyny; Onuň eliniň käbir sanlardaky bir ýalňyşy örtüp, gizläp durandygyny, şonuň üçin Onuň eli aýrylýança hiç kimiň ony görüp bilmändigini gördüm.” Early Writings, 74.

Men dogan Nikols doganyň taýýarlan çyzgysynyň neşir edilmeginde Hudaýyň bardygyny gördüm. Men Mukaddes Kitapda bu çyzgy barada pygamberlik bardygyny gördüm, we eger bu çyzgy Hudaýyň halky üçin niýetlenen bolsa, eger ol biri üçin ýeterlik bolsa, beýlekisi üçin hem şoldur; we eger biri has uly ölçegde täzeden çekilen täze çyzga mätäç bolan bolsa, hemmeler hem oňa edil şonça mätäçdir.” Manuscript Releases, number 13, 359; 1853.

Hudaý Ellen Waýtyň üsti bilen 1840-dan 1844-e çenli döwürde Milleritleriň beýan eden habaryny makulladymy?

“Hudaý bize täze habary bermeyär. Biz 1843-nji we 1844-nji ýyllarda bizi beýleki ybadathanalardan çykaryp getiren habary wagyz etmelidiris.” Review and Herald, 1905-nji ýylyň 19-njy ýanwary.

“Hudaý bize wagtymyzy we güýjümüzi 1843-nji we 1844-nji ýyllarda erkekleri we aýallary tolgundyran habarlary halka wagyz etmek işine bagyşlamagy buýurýar.” Manuscript Release,

Number 760.

1840–1844-nji ýyllarda berlen ähli habarlar häzirki wagtda-da kuwwatly edilmelidir, çünki öz ugurlaryny ýitiren köp adamlar bar. Bu habarlar ähli ýygnaklara ýetirilmelidir.

Mesih şeýle diýdi: “Gözleriňiz bagtlydyr, çünki olar görýär; gulaklaryňyz hem bagtlydyr, çünki olar eşidýär. Çünki size dogrusyny aýdýaryn, köp pygamberler we dogruçyl adamlar siziň görýän zatlaryňyzy görmek islediler, emma görmediler; siziň eşidýän zatlaryňyzy eşitmek islediler, emma eşitmediler” [Matta 13:16, 17]. 1843-nji we 1844-nji ýyllarda görülýän zatlary gören gözler bagtlydyr.

“Habar berildi. Şeýle hem bu habary gaýtadan yglan etmekde hiç hili gijikdirme bolmaly däl, çünki döwrüň alamatlary ýerine ýetýär; jemleýji iş tamamlanmalydyr. Gysga wagtyň içinde beýik bir iş ýerine ýetiriler. Tiz wagtdan Hudaýyň bellemesi boýunça bir habar berler, ol güýçli bir gykylyga öwürüler. Şonda Daniýel öz paýyna düşen ýerde durup, öz şaýatlygyny berer.” Manuscript Releases, 21-nji jilt, 437.

“1841, ‘42, ‘43 we ‘44-nji ýyllarda kabul eden hakykatlarymyz indi öwrenilmeli we yglan edilmelidir. Birinji, ikinji we üçünji perişdäniň habarlary geljekde güýçli ses bilen yglan ediler. Olar yhlasly tutanýerlilik bilen we Ruhun güýjünde berler.” Manuscript Releases, 15-nji tom, 371.

“Biz işiň häzirki gowşaklygyna we kiçiligine düşüňäris. Biz tejribe gazandyk. Hudaýyň bize beren işini ýerine ýetirýänimizde, Onuň biziň güýjümüz boljakdygyna ynamly bolup, ynam bilen öňe gidip bileris. Ol 1841-nji, 1842-nji, 1843-nji we 1844-nji ýyllarda biziň bilen bolşy ýaly, 1906-njy ýylda-da biziň bilen bolar.” Loma Linda Messages, 156.

“Biziň edaralarymyzda mugallym we ýolbaşçy hökmünde durýanlar imanda hem-de üçünji perişdäniň habarynyň ýörelgelerinde berk bolmalydyrlar. Hudaý Öz halkynyň 1843 we 1844-nji ýyllarda Ony bize nähili berse, şol habaryň biziň elimizdedigini bilmegini isleýär.” General Conference Bulletin, April 1, 1903.

“Duýduryş geldi: 1842, 1843 we 1844-nji ýyllardaky habaryň gelşinden bäri üstünde bina edip gelýän imanymyzyň düýbünü sarsdyrjak hiç bir zada ýol berilmeli däl. Men bu habaryň içindedim, şondan bäri bolsa Hudaýyň bize beren nuruna wepaly bolup, dünýäniň önünde durup gelýärim. Biz günsaýyn çyn ýürekden dogra edip, nur gözläp, Rebbe ýüz tutanymyzda aýaklarymyzyň goýlan binýadyny terk etmegi niýet etmeýäris. Siz meniň Hudaýyň maňa beren nurundan ýüz öwürüp biljekdigimi öýdýäňizmi? Ol Ebedi Gaýa ýaly bolmalydyr. Ol maňa berlen gününden bäri maňa ýol görkezýär.” Review and Herald, April 14, 1903.

Hudaý Ellen Waýt arkaly Öz halkyna Milleritleriň taryhynyň hakykatlaryny pese gaçyrjak hüjümlere garşy gorumaga duýduryş berdimi?

“Hakykatyň uly ýol görkezijileri, pygamberlik taryhynda bize ugrumyzy görkezýän hakykatlar, üns bilen goralmalydyr, olar ýykylyp, olaryň ýerine hakyky ýagtylykdan däl-de, tersine, bulaşyklyk getirjek nazaryýetler goýulmazlygy üçin.” Selected Messages, 2-nji kitap, 101, 102.

“Şu gün Şeýtan hakykatyň ýol belgilerini—ýoluň ugrunda dikeldilen ýadygärlikleri—ýykyp aýyrmaga mümkinçilikler gözleýär; we biz öýüni berk gaýanyň üstünde guran, erbet habar bilen hem, gowy habar bilen hem ýüzbe-ýüz bolanlarynda hakykata sarsmaz wepaly bolup galan garry işgärleriň tejribesine mätäçdiris.” Gospel Workers, 104.

“Hudaý dünýäni hiç haçan ýagşy bilen ýamany, dogrulyk bilen dogruçylsyzlygy saýgaryp bilýän adamlarsyz goýmaýar. Hudaýyň, howsalaly pursatlarda söweşiň ön hatarynda durmak üçin bellän adamlary bardyr. Ol, gadymy döwürlerde edişi ýaly, krizis wagtynda adamlary ýüze çykarar. Ýaş ýigitlere ýaşuly baýdak göterijilere goşulmak tabşyrylar; olar şeýlelik bilen köp çaknysyklardan geçen, we Hudaýyň Öz Ruhunyň şaýatlyklary arkaly köp gezek sözlän, dogry ýoly görkezibem, nädogry ýoly ýazgarmagyň üstünden geçen bu wepaly adamlaryň tejribesi bilen berkidilsinler we öwredilsinler. Hudaý halkynyň imanyny synaýan howplar ýüze çykanda, bu öndebaryjy işgärler hut şeýle krizisleriň ön hem ýüze çykandygyny, hakykatyň sorag astyna alnandygyny, Hudaýdan gelmedik geň garaýyşlaryň aralaşdyrylandygyny görkezýän geçmişdäki tejribeleri ýatlatmalydyrlar.”

Indi şol ýaşuly işgärleriň tejribesi zerurdyr; çünki Şeýtan köne ýol belliklerini, ýagny ýol ugrundaky dikeldilen ýadygärlikleri hiç zada döndürmek üçin her bir mümkinçilikden peýdalanmaga garap dur. Review and Herald, 1903-nji ýylyň 19-njy noýabry.

1863-nji ýylda şol taryhyň Ylýasy düşünmäge alnyp barylan ilkinji hakykaty ret etmek bilen Millerçi hereket tamamlandy. Onuň ahyrky synagy, ybadathananyň we goşunyň depelenmegini kesgitleýän Daniel sekiziň iki aýatyna esaslanýardy. Ybadathana baradaky yşyk on synagyň birinjisinde açyldy, garaňkylyk bolsa goşunyň üstüne on synagyň ahyrynjysynda getirildi.

Bir zat anykdyr: Şeýtanyň baýdagy astynda ýer alýan Ýedinji günün Adventistleri ilki bilen Hudaýyň Ruhunyň Şaýatlyklarynda beýan edilen duýduryşlara we ýazgarmalara bolan imanlaryny taşlarlar.

Has uly bagyşlanmaga we has mukaddes gulluga çagyryş edilýär we edilmegini dowam etdirer. Häzir Şeýtanyň tekliplerini dillendirýänleriň käbiri özlerine geler. Jogapkärli möhüm ynamly wezipelerde duran, ýöne şu döwür üçin hakykata düşünmeýänler bar. Olara bu habar berilmelidir. Eger ony kabul etseler, Mesih olary kabul eder we olary Özi bilen bilelikde zähmet çekijiler eder. Emma olar bu habary eşitmekden ýüz öwürseler, onda olar Garaňkylygyň Şazadasynyň gara baýdagy astynda öz orunlaryny alarlar.

Maňa şeýle diýmek tabşyryldy: şu döwür üçin gymmatly hakykat adam aňlaryna barha has aýdyň açylýar. Aýratyn bir manyda erkekler we aýallar Mesihiň teninden iýip, Onuň ganyndan içmelidirler. Düşünjäniň ösüşi bolar, çünki hakykat yzygiderli giňelmäge ukyplydyr. Hakykatyň ylahy başlangyç berijisi Ony tanamaga dowam edýänler bilen has ýakyn we barha has ýakyn gatnaşyga girer. Hudaýyň halky Onuň Sözüni gökden inýän çörek hökmünde kabul edenlerinde, Onuň çykyşlarynyň daň ýaly taýýarlanandygyny bilerler. Olar iýmit iýlen wagty bedeniň beden güýjüni alşy ýaly, ruhy güýç alarlar.

Biz Rebbiň ysraýyl halkyny Müsür gulçulygyndan çykaryp, olary çölün içinden geçirip, Kengana getirmekdäki maksadyna doly düşünmezok.

Hoş Habaryň şöhle saçýan ylahy nurlaryny ýygnap barýarkak, ýehudy düzgüni barada has aýdyň düşünje alarys hem-de onuň möhüm hakykatlaryna has çuň minnetdarlyk duýarys. Hakykaty öwrenişimiz heniz doly tamamlanan däldir. Biz ýagtylygyň diňe birnäçe şöhlelerini ýygnadyk. Söze her gün yzygiderli okuwçy bolmadyklar ýehudy düzgüniniň meselelerini çözüp bilmezler. Olar ybadathana gullugy arkaly öwredilen hakykatlara düşünmezler. Hudaýyň işi Onuň beýik meýilnamasyna dünýäwi düşünje sebäpli bökdelýär. Geljekki ýaşayş Mesihniň bulut sütünine bürenip, Öz halkyna beren kanunlarynyň manysyny açyp görkezer». Spalding and Magan, 305, 306.

Biz indiki makalada 1863 ýyl bilen baglanyşykly Ylýasyň nyşanly manysyna garamagymyzy dowam etdireris.